

Bydgoszcz, 24 lipca 2018 r.

*Regionalna Izba Obrachunkowa
w Bydgoszczy*

RIO-KA-4010-17-6/2018

Pan
Wojciech Porzych
Starosta Bydgoski

W załączeniu przesyłam uchwałę Nr XVII/66/2018 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 20 lipca 2018 r. w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały Nr 317/XXXVII/18 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Powiatu Bydgoskiego spółkom wodnym, sposobu jej rozliczenia.

Uchwała Nr XVII/66/2018
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 20 lipca 2018 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały Nr 317/XXXVII/18 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Powiatu Bydgoskiego spółkom wodnym, sposobu jej rozliczenia.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561), art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 995 z późn. zm.), art. 443 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566 z późn. zm.), art. 251 ust. 3 i 5 i art. 252 ust. 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy

uchwała, co następuje:

stwierdza nieważność uchwały Nr 317/XXXVII/18 Rady Powiatu Bydgoskiego z dnia 21 czerwca 2018 r. w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Powiatu Bydgoskiego spółkom wodnym, sposobu jej rozliczenia, w części § 11 uchwały.

Uzasadnienie

Rada Powiatu Bydgoskiego podjęła w dniu 21 czerwca 2018 r. uchwałę Nr 317/XXXVII/18 w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Powiatu Bydgoskiego spółkom wodnym, sposobu jej rozliczenia. Uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w dniu 26 czerwca 2018 r. i była przedmiotem badania nadzorczego na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 20 lipca 2018 r. O terminie posiedzenia Kolegium, pismem z dnia 10 lipca 2018 r., znak RIO-KA-4010-17-4/2018, zawiadomiony został Starosta Bydgoski, który nie przybył na obrady i nie upoważnił żadnego przedstawiciela do reprezentowania Powiatu w posiedzeniu kolegium.

Przedmiotową uchwałą Rada Powiatu Bydgoskiego określiła zasady i tryb udzielania oraz rozliczania dotacji celowych udzielanych z budżetu Powiatu Bydgoskiego dla spółek wodnych, działających na obszarze Powiatu Bydgoskiego na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych, w szczególności w obrębie dróg powiatowych.

Uchwała została podjęta m.in. na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566 z późn. zm.). Zgodnie z art. 443 ust. 2 tej ustawy spółki wodne mogą korzystać z pomocy finansowej z budżetów jednostek samorządu terytorialnego na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz na finansowanie lub dofinansowanie inwestycji. Na podstawie art. 444 ustawy Prawo wodne spółki wodne mogą łączyć się w związki spółek wodnych, do których stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące spółek wodnych z tym, że prawa i obowiązki przysługujące wobec spółek wodnych staroście w stosunku do związków spółek wodnych wykonuje wojewoda. Zasady i tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji celowej dla spółek wodnych oraz sposób jej rozliczania określają organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w drodze uchwały będącej aktem prawa miejscowego, o czym stanowi art. 443 ust. 4 ustawy Prawo wodne.

Zgodnie z art. 441 ustawy Prawo wodne spółki wodne oraz związki wódne są niepublicznymi formami organizacyjnymi, które nie działają w celu osiągnięcia zysku, zrzeszają osoby fizyczne lub prawne na zasadzie dobrowolności i mają na celu zaspokajanie wskazanych przepisami ustawy potrzeb w zakresie gospodarowania wodami. Spółki wodne, zapewniając zaspokojenie potrzeb

zrzeszonych w nich osób w zakresie gospodarowania wodami, mogą podejmować prowadzenie działalności umożliwiającej osiągnięcie zysku netto, który przeznacza się wyłącznie na cele statutowe spółki wodnej.

W § 10 ust. 2 badanej uchwały postanowiono, że rozliczenie wykonania zadań i wykorzystania dotacji z budżetu powiatu powinno nastąpić w terminie 30 dni od ich zakończenia, nie później jednak niż do 30 listopada danego roku. Na podstawie § 11 ust. 1 uchwały niewykorzystana część dotacji celowej podlega zwrotowi na konto Powiatu Bydgoskiego w terminie do dnia 15 grudnia danego roku budżetowego. W przypadku nieterminowego zwrotu niewykorzystanej części dotacji będą naliczane odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczanych od dnia wskazanego w umowie.

Zwrot niewykorzystanej części dotacji udzielonej z budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz naliczanie odsetek od kwot zwróconych po terminie reguluje art. 251 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.). Zgodnie z ustępem 3 tego artykułu w przypadku, gdy termin wykorzystania dotacji jest krótszy niż rok budżetowy, niewykorzystana część dotacji podlega zwrotowi w terminie 15 dni po upływie terminu wykorzystania dotacji. Na podstawie art. 251 ust. 5 ustawy o finansach publicznych od kwot dotacji zwróconych po terminie nalicza się odsetki w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, poczynając od dnia następującego po upływie terminu zwrotu określonego w art. 251 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Zatem wskazanie w uchwale Rady Powiatu Bydgoskiego, że odsetki od części dotacji zwróconej po terminie – czyli po upływie 15 dni od jej wykorzystania – naliczane będą od dnia wskazanego w umowie stanowi naruszenie art. 251 ust. 5 w związku z ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Organy jednostek samorządu terytorialnego nie mają upoważnienia ustawowego do dowolnego ustalania terminu, od którego naliczane będą odsetki. Termin ten wynika wprost z art. 251 ust. 5 ustawy o finansach publicznych i nie może być ustalony inaczej, zarówno w uchwale organu stanowiącego, jak i w umowie dotyczącej udzielenia dotacji.

Na podstawie § 11 ust. 2 uchwały Rady Powiatu Bydgoskiego brak rozliczenia w ustalonym terminie umową bądź świadome podanie nieprawdziwych danych skutkuje decyzją o zwrocie w całości dotacji przyznanej z budżetu Powiatu wraz z odsetkami w wysokości określonej dla zaległości podatkowych, liczonymi od daty przekazania dotacji na rachunek wnioskodawcy.

Kwestia zwrotu dotacji udzielonej z budżetu jednostki samorządu terytorialnego została uregulowana w przytoczonym wyżej art. 251, a także w art. 252 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z art. 251 ust. 1 i 3 ustawy dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w części niewykorzystanej do końca roku budżetowego podlegają zwrotowi do budżetu tej jednostki w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, a w przypadku, gdy termin wykorzystania dotacji jest krótszy niż rok budżetowy, niewykorzystana część dotacji podlega zwrotowi w terminie 15 dni po upływie terminu wykorzystania dotacji. Zgodnie z art. 251 ust. 4 ustawy wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona, albo – w przypadku gdy odrębne przepisy stanowią o sposobie udzielenia i rozliczenia dotacji – wykorzystanie następuje przez realizację celów wskazanych w tych przepisach.

Regulacje zawarte w art. 252 ust. 1 i 2 ustawy odnoszą się natomiast do dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem i pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, które podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia ww. okoliczności, a w przypadku gdy termin wykorzystania dotacji jest krótszy niż rok budżetowy – podlegają one zwrotowi w terminie 15 dni po upływie terminu wykorzystania dotacji. Zgodnie z ustępem 3 i 4 powyższego artykułu dotacjami pobranymi w nadmiernej wysokości są dotacje otrzymane z budżetu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości wyższej niż określona w odrębnych przepisach, umowie lub wyższej niż niezbędna na

dofinansowanie lub finansowanie dotowanego zadania, a dotacjami nienależnymi są dotacje udzielone bez podstawy prawnej. Na mocy art. 252 ust. 5 ustawy zwrotowi do budżetu jednostki samorządu terytorialnego podlega ta część dotacji, która została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem, nienależnie udzielona lub pobrana w nadmiernej wysokości, a naliczanie odsetek od takowych dotacji określa art. 252 ust. 6 ustawy i nie mogą one być dowolnie ustalane w umowie jak sugeruje to § 11 ust. 1 zdanie drugie

Dotacja udzielana na podstawie przedmiotowej uchwały Rady Powiatu Bydgoskiego przeznaczona jest na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnych. W uchwale określono termin wykorzystania udzielonej dotacji. Zatem stosownie do przytoczonych wyżej przepisów art. 251 i art. 252 ustawy o finansach publicznych obowiązek zwrotu dotacji przekazanej na podstawie badanej uchwały powstanie, gdy beneficjent nie wykorzysta dotacji w określonym w uchwale terminie, wykorzysta dotację na inny niż wskazany w uchwale cel lub pobierze dotację nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

Uwzględniając powyższe Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy nie znajduje uzasadnienia prawnego dla wskazanego w § 11 ust. 2 uchwały zapisu dotyczącego zwrotu dotacji w przypadku braku jej rozliczenia w ustalonym terminie lub w przypadku podania nieprawdziwych danych wraz z odsetkami w wysokości określonej dla zaległości podatkowych, liczonymi od daty przekazania dotacji na rachunek wnioskodawcy. Uregulowanie zastosowane w uchwale wykracza poza ustawowo określone przypadki dokonywania zwrotu dotacji udzielonej z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Jakkolwiek brak rozliczenia dotacji w ustalonym umową terminie oraz świadome podanie przez beneficjenta dotacji nieprawdziwych danych należy ocenić negatywnie, to działania Powiatu zmierzające do zapobieżenia takim zachowaniom muszą mieć podstawę w normach prawnych. Inne niż wynikające z ustawy o finansach publicznych uregulowania dotyczące zwrotu dotacji stanowią naruszenie art. 251 i art. 252 ustawy o finansach publicznych.

Uwzględniając powyższe ustalenia Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy uznało, że omówione nieprawidłowości zawarte w § 11 uchwały nr 317/XXXVII/18 Rady Powiatu Bydgoskiego naruszają przepisy prawa w sposób istotny i należy je wyeliminować z obrotu prawnego.

Pouczenie:

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy, za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w terminie 30 dni od daty doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Jurewicz